

TERENOZNAWSTWO

1. Co bierzemy pod uwagę do poznania oceny terenu pod względem turystycznym?
 2. Wymień podstawowe podzaje ukształtowania terenu.
 3. Omów sposoby wyznaczania stron świata w dzień przy pomocy
 - a) słońca
 - b) słońca i zegarka - opisz zjawisko z jakiego tu korzystamy
 - c) przedmiotów i zjawisk w terenie
 4. Omów sposoby wyznaczania stron świata w nocy przy pomocy
 - a) księżycy
 - b) gwiazdy polarnej
 5. Najlepiej kompas i busola - co wybierzesz i dlaczego?
 6. Co to jest azymut to geograficzny.
 7. Kiedy wartości azymutu geograficznego i magnetycznego są sobie równe?
 8. Omów sposób wyznaczania azymutu magnetycznego.
 9. Co to jest skala liczbową mapy i do czego służy?
 10. Co to jest?
 - a) mapa-topograficzna, mapa ogólnogeograficzna
 - b) mapa specjalna (tematyczna)
 - c) mapa turystyczna
- Wybierając się na wycieczkę, którą byś wybrał i dlaczego.
11. Co oznacza pojęcie punkt trygonometryczny.
Jak wygląda on w terenie, a jak na mapie.
 12. Co oznacza wysokość bezwzględna a co wysokości.
 13. Co to jest linia ściekowa, i linia graniczna, a kilometr?
 14. Jakimi sposobami można przedstawić na mapie kształt terenu.
 15. Narysuj trzy przykłady znaków - liniowych, konturowych, punktowych
 16. Jakże mogą być znaki objaśniające (przykład)
 17. Jak zorientować mapę przy pomocy busoli.
 18. Jak zmierzyć na mapie odległość.
 19. Jak zorientować mapę nie mając busoli ani kompasu.
 20. Opisz jeden ze sposobów określania na mapie swojego położenia.
 21. Jak w terenie zmierzyć szerokość rzeki.
 22. Co to jest skala terenu. Przeliczaj jeden ze sposobów.
 23. Co to jest punkt główny szlaku. Poprzyj przykładem.

5. Mając kompas i busolę w wybieżesz i dłużej?

Busola - przyrząd do pomiaru i wyznaczania azymutów. Jest to kompas zaopatrzony dodatkowo w urządzenie do celownictwa i skale kierunków. Busole mają różne konstrukcje. Przyrządy celownicze mogą być w postaci sznurbiny i muszki, jak na karabinie, przyrządy i nitki w okienku wieka busoli, przeziernik w wieku, celowniki i sznurbiny. Skala kąta może być umieszczona w dwóch punktach wymienionych, na ruchomym wieku lub sprowadzona z igły magnetycznej. W ostatnim przypadku taras skalę przez igłę przyciska w oleju (busola sterka). Busole geologiczne są z reguły zaopatrzone dodatkowo w urządzenie do pomiaru warstw, topologiczne zaś - wgięto w klinometr.

Kompas - przyrząd do wyznaczania kierunku pn. za pomocą igły magn. swobodnie poruszającej się wokół pionowej ustalonej osi. Kompas w wydłużonym pudle, służący do orientowania składek topograficznych, nosi nazwę podręczny.

6. Co to jest azymut topograficzny? Co to jest azymut geograficzny?

Azymut topograficzny - azymut mierzony od południkowej linii siatki topograficznej, a nie od południka geograficznego. Różnica między azymutem geograficznym a topograficznym nosi nazwę zbieżności południków. Jest to kąt zawarty między kierunkiem północnym a kierunkiem południkowej linii siatki topograficznej, mierzony w stronę ruchu wskazówek zegara.

7. Wiedzy wartości azymutu geograficznego i magnetycznego są sobie równe. Kiedy azymuty geograficznego i magnetycznego są sobie równe?

Azymut magnetyczny - kąt mierzony między kierunkiem wskazanym przez północny koniec igły magnetycznej a określonym kierunkiem. Azymut magnetyczny jest mniejszy od topograficznego o uchylenie magnetyczne, a od geograficznego - o deklinację magnetyczną.

Azymut geograficzny - kąt między kierunkiem północnym a określonym poziomym kierunkiem. Mierzy się go zgodnie z ruchem wskazówek zegara od kierunku północnego.

8. Jaka jest różnica między mapą a planem? Jaka jest różnica między mapą a planem?

Mapa - obraz przedstawiający powierzchnię Ziemi lub jej część w określonym zmniejszeniu, na płaszczyźnie, z zachowaniem zasad odwzorowania, przy użyciu graficznych znaków umownych. Zasadniczymi cechami mapy są:

- wykonanie jej na płaszczyźnie;
- wymierność, polega się uzyskać jedyną przez określenie skali oraz zasad odwzorowania wypukłej powierzchni ziemskiej na płaszczyznę;
- użycie umownych znaków;
- uogólnienie obrazu, czyli generalizacja.

Plan - obraz niewielkiego obszaru powierzchni Ziemi, wykonany w rzucie poziomym. Do mapy plan różni się tym, że przedstawia ten mały obszar powierzchni ziemskiej, że poziomą powierzchnię można uważać za płaszczyznę. Plan wykonuje się zazwyczaj w dużych skalach do 1:25000.

9. Co to jest? No co to jest?

- mapa topograficzna, mapa ogólnogeograficzna;
- mapa specjalna (tematyczna);
- mapa historyczna.

Mapa topograficzna (ogólnogeograficzna) - mapa zawierająca w swym treściwie przedmioty krajoznawe, których położenie określono pomiarami geodezyjnymi. Ze względu na skalę dzieli się je na topograficzne i przeglądowe, ze względu na treść - na fizyczne i polityczne. Mapy topograficzne są w dużych skalach (do 1:200000), wykonane w wyniku zdigitalizacji topograficznego lub generalizacji map w większych skalach. Wydaje się je w arkuszach (arkuszach).

Mapa tematyczna (specjalna) - mapa poświęcona wybranemu tematu; np. mapa historyczna, geologiczna, fitogeograficzna, mapa rozmieszczenia roślinnych temperatur, powietrza, mapa rozmieszczenia zadrzewień przemysłowych itp. Zaświadczy temat jest przedstawiany na tej ogólnym zarysie składowych krajoznaw. Ono to musi mieć podkład kartograficzny.

Mapa turystyczna - mapa przeznaczona do użytkowania przez turystów zawierająca przede wszystkim wiadomości o przedmiotach godnych zwiedzenia (zabytkach przyrody i architektury, pomnikach narodowych), drogach turystycznych (szlakach turystycznych, szlakach znakowanych), ogólnie dostępnych środkach komunikacyjnych (przystankach autobusowych), urządzeniach turystycznych (schroniskach, campingach, przystankach wodnych).

13. Co to jest wysokość bezwzględna i co to jest wysokość względna?

Wysokość bezwzględna, topograficzna, wysokości, wzniesienie - odległość określonego punktu od poziomu geoidy (czyli wysokości bezwzględne) lub od określonej powierzchni poziomej (wysokości względne). Mówiąc o wysokości jakiegoś punktu mamy na myśli wysokość jego położenia, bo punkt oczywiście nie ma rozmiarów. Mówiąc o bezwzględnej wysokości góry mamy na myśli wysokość jej szczytu. Mówiąc o względnej wysokości, jeśli nie podano poziomu odniesienia, mamy na myśli wysokość względem poziomu doliny. Wysokości mierzonych od poziomu mogą być w górę określone jako dodatnie, w dół - ujemne.

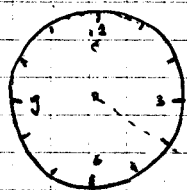
14. Opisz, jak wygląda słońce w dzień i w nocy. Jak wygląda słońce w różnych porach roku? Jak wygląda słońce w różnych miejscach?

a) Na podstawie położenia słońca:

- w godzinach rannych jesienią i wiosną słońce znajduje się na wschodzie, zimą na południowym wschodzie, latem na północnym wschodzie,
- w godzinach wieczornych jesienią i wiosną słońce znajduje się na zachodzie, zimą na południowym zachodzie, latem na północnym zachodzie,
- o godz. 12 słońce znajduje się na południu (ciń wskazuje kierunek północny).

b) słońce i zegar

kierunek południowy

* słońce

c) Przedmiotów i zjawisk w terenie

- dźwięki w lesie omyślane są są one od strony północnej; kora z tej strony jest bardziej ciemna i wilgotna.

- kopce mrowiska usypane są od północnej strony dachu.
- śnieg dłuższy zalega na stokach o ekspozycji północnej niż południowej.

4. Omów sposoby wyznaczenia stron świata w nowym przy pomocy:

a) kieszonki; b) gwiazdy polarnej.

b) W bezchmurną noc, kierunek północny wskazuje Gwiazda Polarne najjaśniejsza spośród gwiazd gwiazdozbioru Małej Niedźwiedzicy.

a) Księżyc na niebie odbywa pozorną drogę w kierunku odwrotnym niż słońce. Wicemorem i we wczesnych godzinach nocnych znajduje się na zachodzie, niedługo potem na wschodzie.

18. Jak zorientować mapę przy pomocy busoli?

Kierunki świata na mapie wyznacza się linie siłki kartograficznej: północniki - kierunek NS (na górze mapy znajduje się północ, a na dole południe), północnik - kierunek NE (po prawej stronie mapy znajduje się wschód, a po lewej zachód).

Należy przy pomocy busoli wyznaczyć kierunek N.

20. Jak zorientować mapę, nie mając busoli ani kompasu?

Wyznaczyć kierunek północny innymi sposobami.

21. Opisz jeden ze sposobów określania kierunku pozycji na mapie

1. Zorientowanie mapy.
2. Zidentyfikowanie położenia za pomocą charakterystycznych przedmiotów terenu oznaczonych na mapie jak np. linie kolejowe, droga, mosty, ośrodek itp. lub charakterystycznych elementów rzęby terenu jak np. szczyty, przełomy, wąwozy itp.

(Inne sposoby - "wzrost" w skos, w bok, w tył)

9. Jak jest skala liczbową mapy i do czego służy?

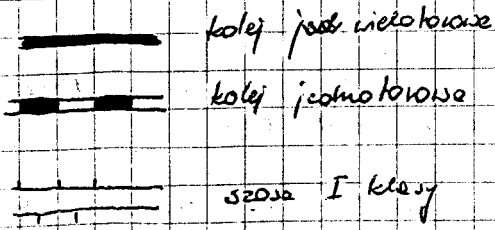
Skala służy zmniejszeniu długości odcinka na mapie do długości rzeczywistej tego odcinka w terenie. Masi mierz, skala mapy. Służą one do mierzenia od. na mapie.

15. Jakimi sposobami można przedstawić rzeźbę terenu na mapie

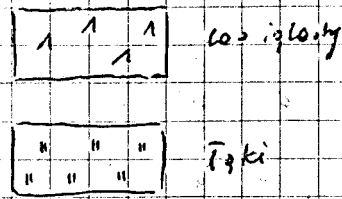
- metoda kopurowa - (met. niestwierdzenia)
- - - - - kreślowa Lehmana - spotykana na starych niemieckich mapach
- - - - - cieniowa - plastycznie oddaje rzeźbę terenu górskich jest odzwierciedleniem cienia rzuconego przez wzgórze na przeciwległy bok stożka na skutek oświetlenia
- metoda warstwicowa (poziomicowa) polega na łączeniu linii punktów o jednakowej wysokości nad poziomem morza. Poziomicze, czyli linie łączące te punkty dzielą się na główne, podstawowe i pomocnicze. Poziomicze główne jest zawsze przedstawione pogrubioną linią. Poziomicze podstawowe określa się linią ciągłą z pomocnicze linią przerywaną.
- metoda punktów wysokościowych polega na oznaczeniu na mapie wysokości terenu za pomocą kropki oraz z linijką oznaczającą wysokość danego punktu w metrach nad poziomem morza.
- metoda skali i barw - w skali tej tereny najniższe przedstawia się w kolorach niebieskim i zielonym, tereny wyższe pokrywają się kolorem żółtym, najwyższe kolorem brązowym.

5. Podaj 3 przykłady znaków: liniowych, konturowych, punktowych (rys).

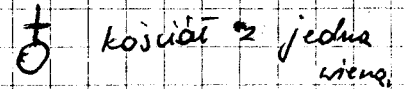
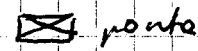
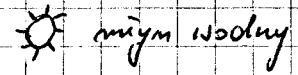
a) liniowe:

b) konturowe (powierzchniowe)

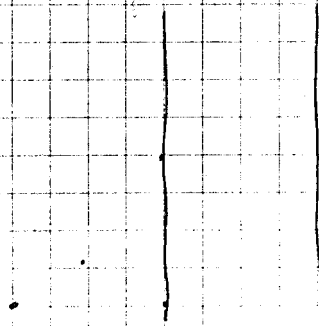
c) punktowe

6. Jak zmierzyć odległość na mapie

za pomocą linijki i skali mapy lub za pomocą kymśmierzka.

7. Jak zmierzyć szerokość rzeki

Punkt trigonometryczny - p. triangulacyjny:

Znaki obejmujące - napisy.

Punkt główny znaku.